

T.C. BATMAN ÜNİVERSİTESİ BİLGİSAYAR, AĞ VE BİLİŞİM

KAYNAKLARI KULLANIM YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç

Madde 1 - Bu yönergenin amacı; Batman Üniversitesi bilgisayar ağı ve internet altyapısı ile bunlarla bütünleşen bilişim kaynaklarının kullanımına ilişkin ilkeleri belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu yönerge; Üniversitenin tüm personel ve öğrencileri ile herhangi bir nedenle Üniversitenin bilişim kaynaklarını kullanan misafir, paydaş gerçek ve tüzel kişileri kapsar.

Dayanak

Madde 3 - Bu Yönergenin hazırlanmasında, 2547 sayılı Kanununun 12. maddesi, 5651 Sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun, ilgili hükümleri ile 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu ve Telekomünikasyon Kurumu tarafından hazırlanan "Erişim Sağlayıcılara ve Yer Sağlayıcılara Faaliyet Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" esas alınmıştır.

Tanımlar

Madde 4 -Yönergede geçen;

- a) **BİDB:** Batman Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığını,
- b) **Bilişim Kaynakları:** Batman Üniversitesinin sahibi olduğu, yönettiği ya da elinde tuttuğu herhangi bir muhafaza ortamında bulunan veri dosyaları ve belgeleri de dâhil olmak üzere kurulu bilgisayarlar ve ilgili teknoloji ürünlerine ait donanım ve yazılım ürünlerinin tamamını,
- c) **Birimler:** Batman Üniversitesi bilişim kaynaklarını kullanan ve/veya kullanıma sunan akademik ve idari birimleri,
- ç) **eduroam:** (Education Roam'ing "Eğitim Gezintisi") Kullanıcıların misafir olarak gittikleri katılımcı kurumlarda kolaylıkla İnternete bağlanabilmeleri için geliştirilmiş RADIUS tabanlı kimlik doğrulama altyapısını,
- d) **IP:** İnternet protokol numarasını,
- e) **İçerik Sağlayıcı:** Batman Üniversitesi bilişim kaynaklarını kullanmak üzere, bu kaynaklar üzerinde gerekli yetkilendirme tanımları yapılarak, NEÜ/NET'in (intranet) /internet ortamı üzerinden kullanıcılara sunulan her türlü bilgi veya veriyi üreten, değiştiren ve sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,
- f) **İkincil Kullanım:** Bilişim kaynaklarının, temel kullanım tanımı dışında kalan her türlü kullanımını,
- g) **İnternet:** NEÜ/NET'in de bağlı bulunduğu uluslararası bilgisayar ağına verilen genel adı,
- ğ) **Kullanıcılar:** Batman Üniversitesi bilişim kaynaklarını eğitim, öğretim, araştırma, geliştirme, yönetim ve hizmet faaliyetleri çerçevesinde kullanan akademik ve idari görevlerdeki kadrolu, geçici veya sözleşmeli personel ile öğrenimini herhangi bir yöntemle sürdürmekte olan kayıtlı tüm ön lisans, lisans ve lisansüstü öğrencileri ile geçici veya kısıtlı olarak sistemi kullanan bütün gerçek ve tüzel kişileri,.
- h) **NEÜ/NET:** Batman Üniversitesine bağlı merkez ve tüm birimlerine ait bilişim kaynaklarının bir bilgisayar ağı ile birbirine bağlanması ile oluşan ve Üniversiteyi İnternete bağlayan ağı,
- ı) **Rektörlük:** Batman Üniversitesi Rektörlüğünü,

- i) **Temel Kullanım;** Batman Üniversitesi bilişim kaynaklarının, Üniversitenin eğitim, öğretim, araştırma, geliştirme, toplumsal hizmet, ve idari/yönetimsel faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olan kullanımını,
- j) **ULAKNET:** NEÜ/NET'in de bağlı olduğu Ulusal Akademik Ağı,
- k) **Üniversite:** Batman Üniversitesini,

j) **Yer Sağlayıcı:** Hizmet ve içerikleri barındıran sistemleri sağlayan veya işleten gerçek veya tüzel kişileri ifade eder.

Bilişim Kaynakları Kullanım Esasları

Madde 5 - Bilişim Kaynaklarının, Üniversitenin bilimsel araştırma, akademik, eğitim etkinlikleri ile hizmet sunumu ve yönetsel fonksiyonları için temel önemi olan, bilginin üretimi, işlenmesi, depolanması, korunması ve iletimi için kullanılması esastır.

Madde 6 -Kullanıcılar, Üniversitenin, internet çıkışını sağlayan Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezinin (ULAKBİM) ağ yönetim birimi olan Ulusal Akademik Ağ (ULAKNET) tarafından yürürlüğe konulan "Kabul Edilebilir Kullanım Politikası Sözleşmesi"ne aykırı davranamaz.

Madde 7 - Bilişim kaynakları; Türkiye Cumhuriyeti yasalarına, Üniversitemiz yönetmelik ve yönergelerine aykırı faaliyetlerde bulunmak amacıyla kullanılamaz.

Madde 8 - Kullanıcılar, bilişim kaynaklarının kullanımında altyapıyı, donanımı ve yazılımı zarara uğratan, tahrip edici, zedeleyici, bilgi ve iletişim hizmetlerini kesintiye uğratacak, verimsiz çalışmasına yol açacak hiç bir girişimde bulunamaz.

Madde 9 -Bilişim kaynaklarının kullanıma sunumu ve kullanımı, bu kaynakların kullanım amaçları çerçevesinde yapılır. Kaynakların kullanım yeri ve konumu bu kaynakları kullanıma sunan birimlerin yöneticilerinden yetki ve olur alınmadan değiştirilemez.

Madde 10 -NEÜ/NET ve üzerindeki bilişim kaynakları, sistem ya da ağ üzerindeki data/bilgi ve/veya trafiğin izlenmesi, saklanması, transferi ve dağıtımı; başkalarına hat kullanım olanağı vermeyecek oranda aşırı bant genişliği kullanımı; başarılı olsun veya olmasın karşı tarafın izni olmadan bir başka bilgisayara, ağa veya kullanıcının bilgilerine/verilerine ulaşmaya çalışmak, bu bilgileri izlemek, araştırmak ve tahrip etmek, kullanıcılara ait giriş kodlarını elde etmeye veya yaymaya çalışmak; NEÜ/NET dahilindeki ya da haricindeki bir sisteme, ağ kaynağına veya servisine saldırı amacıyla kullanılamaz.

Madde 11- NEÜ/NET ve üzerindeki bilişim kaynakları, genel ahlak ilkelerine aykırı veya müstehcen materyal üretmek, barındırmak, iletmek, gerçek dışı, sıkıntı ve rahatsızlık verici, gereksiz korku yaratacak, iftira ve karalama mahiyetinde materyalin üretimi ve dağıtımı; başkalarının fikrî haklarını ihlal edici mahiyette materyalin dağıtımı, bulundurulması ve Ülkenin birlik ve beraberliğine, bölünmez bütünlüğüne aykırı siyasi, dinî, etnik propaganda amacıyla kullanılamaz.

Madde 12- Kullanıcılar NEÜ/NET içerisindeki bilgisayarlarda; hukuki açıdan suç teşkil edecek belgeler, bilgisayar ve ağ güvenliğini yok edebilen, zarar verebilen belge ve yazılımlar, kamu kurum veya kuruluşları ile gerçek / tüzel kişiler hakkında karalama belgeleri, iftira mahiyetinde olan gerçek dışı bilgi ve belge barındıramazlar.

Madde 13- Kullanıcılar ve birimler, bilgisayar ağı içerisindeki uçlara, BİDB'nin bilgisi dışında anahtarlama ve ağ cihazı / cihazları takıp uç çoklama işlemi yapamazlar. Herhangi bir birim ağ ve kablolama işlemleri tesisi ve bakımında mutlaka BİDB'den görüş ve onay almak zorundadır. Söz konusu işlemler için üstlenici işletmenin, firmaların ve görevlilerinin, BİDB yetkililerine danışmadan işe başlamamalarına ilişkin kontrol ve sorumluluk, yapım izni veren birim yönetiminin sorumluluğundadır.

Madde 14- Kullanıcılar, elektronik ileti (e-posta) hesaplarına ait kullanıcı adı ve şifresinin sadece kendisinde olması gerektiğini, bu türden özel gizlilik ve güvenlik bilgilerini başkası ile paylaşmayacağını veya şifresinin üçüncü kişilerce ele geçirilmesi durumunda kendisi

tarafından şifre değişikliği yapılabileceğini bildiğini ve önlemini almak zorunda olduğunu kabul eder.

Madde 15- Kullanıcılar, e-posta hesabını ticari, siyasi, dinî, etnik ve kâr amaçlı olarak kullanamaz. Çok sayıda kullanıcıya, izinsiz olarak toplu halde reklam, tanıtım, duyuru vb. amaçlı e-posta gönderemez. Üniversitenin akademik ve idari birimlerinin yöneticileri veya yetkili kıldıkları personel, kendi birimlerinin kullanıcılarına toplu halde iş ve işlemlerin gerektirdiği e-posta iletileri gönderebilir. Üniversitenin tüm kullanıcılarına bilimsel, akademik ve idari iş süreçlerine uygun toplu duyurular gönderilmesi ise Rektörlüğün iznine tabidir.

Madde 16- Kullanıcılar, "eduroam" katılımcısı kurumların ağ ve bilişim kaynaklarını kullanırken "eduroam Türkiye Katılım Sözleşmesi" ne uymak zorundadırlar

(http://www.eduroam.org.tr/dl/eduroam_katilim_sozlesmesi.pdf).

Yazılım, Telif Hakkı ve Lisans Politikası

Madde 17 - Telif hakkı ve patentlerle ilgili kanunların şekline ve ruhuna uymak ve böylelikle de fikri hakları korumak ve pekiştirmek, Üniversitenin politikasıdır. Kullanıcılar, Üniversite mülkiyetindeki her türlü bilişim kaynaklarını bu politika çerçevesinde kullanacaklarını kabul ederler.

Madde 18 - Üniversite birimlerinde kullanılan yazılımlar lisans anlaşmaları çerçevesinde edinilir. Üniversiteye bağlı birimlerin veya personelin, Üniversite yönetimine haber vermeden yüklediği veya kullanmakta olduğu diğer yazılımların lisans sorumluluğu ve/veya lisansların olmamasından kaynaklanan yükümlülük ve sorumluluğu kendilerine aittir.

Madde 19 - Aksi ifade edilmediği müddetçe, kullanıcılar bütün yazılımların telif haklarınıca korunduğunu bilir ve kabul ederler.

Madde 20- Üniversitede kullanımda olan yazılımlar ortadan kaldırılamaz, koruma amacıyla yedekleme uygulaması dışında kullanıcılar lisanslı yazılımın kopyalarını alamazlar ve çoğaltamazlar.

İKİNCİ BÖLÜM Bilişim Kaynakları Kullanımına İlişkin Yetki, Sorumluluk ve Yükümlülükler

Kullanıcı ve Birim Sorumlulukları

Madde 21 - Kullanıcılar, BİDB tarafından ilan edilerek gereksiz trafik yarattığı ve NEÜ/NET' in bilimsel ve akademik etkinlikler anlamında sağlıklı çalışmasını engellediği için peer-to-peer (emule, kaza, i-mesh, torrent vb. P2P dosya paylaşımı) yazılımlarını kullanamaz. Söz konusu yazılımlar bilimsel amaç ile kullanılacak ise BİDB'den kısıtlı ve geçici kullanım izni talep edilir.

Madde 22 - Virüs ve benzeri kötü niyetli yazılımların Üniversite dışına çok sayıda istenmeyen e-posta göndermesini engellemek için NEÜ/NET üzerinden Üniversitenin e-posta sunucuları haricindeki e-posta sunucularına SMTP protokolü ile erişilmesi Üniversitenin güvenlik duvarı tarafından engellenir. Üniversite dışında e-posta hizmeti sağlayan kurum ve firmaların yalnızca web tabanlı uygulamalarına izin verilir.

Madde 23 - Kullanıcılar, bilgisayar / ağ hesabını kullanarak eriştikleri, sundukları ya da dağıttıkları bütün bilgilerden ve ağa bağlantı yaptıkları cihazlardan ve bu cihazlarla yapılan her türlü kural dışı işlem ve eylemlerden sorumludur.

Madde 24 - Kullanıcılar, bu kaynakların kullanım amacı dışında üçüncü kişilere kullandırılması durumunda ortaya çıkabilecek idari ve yasal sonuçlardan sorumludur.

Madde 25 - Birim, bölüm, topluluk ve kişiler, kendi adlarına oluşturdukları web sayfalarının içeriğinden (içerik sağlayıcı olarak) sorumludur. Birim, bölüm ve topluluk veya grup niteliğindeki kişisel nitelikte olmayan sayfaların sorumluluğu, ilgili web sitesinin oluşturulmasını resmî yazı ile BİDB'den talep eden yöneticiye veya yetki verilmiş akademik ve idari personele aittir.

Madde 26 - Kullanıcılar, kullandığı bilgisayarın güvenliğini sağlamaktan, güvenlik eksikliğinden kaynaklanacak zararlardan, bu zararları azaltmak için koruyucu yazılımları yüklemek, güncelliğini takip etmek ve BİDB tarafından sunulan güvenlik yazılımlarını yüklemek veya yükletmekten de sorumludur.

Madde 27 - BİDB, kullanıcıların kurallara uygun hareket etmemeleri ve hukuki şartların oluşması durumunda kullanıcının mahremiyeti ve kişilik hakları saklı kalmak koşulu ile NEÜ/NET üzerindeki sunucuların ilgili kayıtlarına girme ve raporlama yetkisine sahiptir.

Madde 28 - Kullanıcı ve birimler konuyla ilgili tüm kanun, yönetmelik ve yönergelerde belirtilen yasal yaptırımlara tabi olduklarını kabul ederler. Kullanıcılar, yönerge maddelerinin herhangi bir şekilde ihlal edilmesinden veya maddeler hâlinde açıklanmamış olsa bile, konuya ilişkin mevcut ve çıkacak mevzuat hükümleri kapsamında belirtilen tüm kısıtlama ve yaptırımlardan sorumludurlar.

Madde 29 - Bilişim kaynaklarının kullanımı ile ilgili olarak, sorunları belirlemek, çözmek veya esaslara aykırı davranışları tespit etmek BİDB'nin yetkisi ve sorumluluğundadır.

Kullanıma (Yer ve içerik) Sunan Birimlerin Yetki ve Sorumlulukları

Madde 30 - (1) BİDB, gerekli koşullar oluştuğunda NEÜ/NET hatlarının kullanımında kesinti ve sıkıntı yaratan bilimsel ve akademik amaç taşımayan zararlı uygulamaları engelleyebilir.

Madde 31 - Üniversitemize bağlı bulunan tüm birim yetkilileri, birimlerindeki kullanıcıları bu kurallara uygun davranmaları konusunda bilgilendirmek ve bilişim kaynakların uygun kullanılması için gerekli denetimleri yapmakla sorumludurlar.

Madde 32 - NEÜ/NET ağını kullanan bölüm veya birimler kendi kaynaklarının kullanımı ile ilgili giriş ve çıkış trafiğinden sorumludurlar. Bu amaçla gerekli her türlü bilgilendirme, esaslara uyulmayan durumları ve esaslara uymayan kullanıcıları ve kişileri belirleme, ilgili yaptırımları uygulama işlerini BİDB'nin teknik desteği ve işbirliğini de alarak yürütme sorumluluğunu taşırlar.

Madde 33- Rektörlük adına BİDB; teknik, yasal ve idari gelişmeler doğrultusunda kullanım kuralları üzerinde güncelleme yapabilir. Bu değişiklikler; http://bidb.batman.edu.tr/ag_kullanim_politikasi adresinden takip edilebilir.

Madde 34- BİDB, bilgisayar ağında oluşabilecek güvenlik açıklarını asgari düzeye indirebilmek için, kullanıcılara güvenlik yazılımları temin eder ve işletim sistemi güncellemelerini ve yeniliklerini izleyerek kullanıcılarını bilgilendirir.

Madde 35- BİDB'nin bilgisi dışında hiçbir birim, kendi bünyesinde tek bir bilgisayar arkasında IP çoğaltma işlemi yaparak, birçok makineyi bu bilgisayar üzerinden İnternete çıkaramaz ve bilgisayarlarına BİDB'nin belirlediği IP grupları dışında IP atayamaz.

Madde 36- Birim ve kullanıcılar; BİDB'nin yerleşkelerde ve binalarda kurduğu kablolu sistem, ağ erişim cihazları ve diğer teçhizat üzerinde yazılım veya donanım düzeyinde değişiklikler yapamazlar. Gereklik durumunda BİDB'ye bilgi verilir ve teknik destek istenir. Aksi durumda sorumluluk birim ve / veya kullanıcıya aittir.

Madde, 37- BİDB, Batman Üniversitesi tüzel kişiliğini ve NEÜ/NET güvenliğini korumak amacıyla kendisine bağlı tüm bilgisayarlar üzerinde yasalara uygun olarak kısıtlayıcı ve engelleyici önlemler alma yoluna başvurabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli Hükümler**

Uygulama ve Yaptırım

Madde 38- (1) Yönerge esaslarına uyulmadığının BİDB tarafından da tespit edilmesinin ardından uygulanacak yaptırımlar şunlardır:

(a) Kullanıcı, sözlü veya yazılı olarak uyarılır. Yaptırım konusu olan eylem, bilim etiği ihlali kapsamında ise konu **Batman Üniversitesi Bilim Etik Kuruluna** iletilir ve Kurul kararına göre bilişim kaynaklarına erişimin geçici olarak engellenmesi, soruşturma açılması ve diğer yasal süreçler başlatılabilir.

(b) Kullanıcılarımıza kasıt içeren eylemlerini tekrarlamaları durumunda bağlı buldukları birim, gerekli önlemlerin alınması konusunda sözlü ve yazılı olarak uyarılır. Birim, uyarılara rağmen işbu yönerge esaslarını uygulamaz ise NEÜ/NET ve bilişim kaynaklarını kullanması, gerekli tedbirler alınana kadar engellenir.

(c) Uygulanacak yaptırımların düzeyi veya sırası, belirtilen esaslara uyulmayan durumların tekrarına, verilen zararın büyüklüğüne ve NEÜ/NET, ULAKNET ve İnternet ile bilişim kaynakları bütününde yaratılan olumsuz etki ve tahribatın fazlalığına bağlı olarak belirlenir. Kullanıcı hakkında duruma bağlı olarak, kanun ve yönetmeliklerde belirtilmiş çeşitli disiplin cezaları uygulanabilir.

(ç) Yönerge esaslarının ihlali, Rektörlüğün ilgili ve yetkili kanalları yoluyla işleme konulur.

Madde 39- Üniversite bilişim kaynaklarını kullanan kullanıcı, işbu Yönerge maddelerini kabul eder. Kullanıcılar ayrıca Yönergenin ilgili olduğu Kanun ve Yönetmeliklere de aykırı davranamazlar.

Madde 40- (1) Kullanıcı eylemi / eylemleri, yürürlükte olan ilgili kanunlara aykırı ise ceza davasına yol açabilir.

Madde 41- Kullanım ve kullanıcı tanımlarının yetersiz kaldığı ya da bu yönerge dahilinde tanımlı olmayan durumlarda yürürlükteki diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 1 - Bu Yönergenin 38. Maddesinin 1. Fıkrasının (a) Bendinde ifade edilen Batman Üniversitesi Bilim Etik Kurulu ile ilgili işlemlere, sözü edilen Kurulun kurulmasına kadar Üniversite Yönetim Kurulu bakar.

Yürürlük ve Yürütme

Madde 41- (1) Bu yönerge, Üniversite Senatosunca kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer ve Rektör tarafından yürütülür.